

Generelle bemærkninger til Budget 2022-2025

1. Generelt

Ifølge Social- og Indenrigsministeriet skal byrådet inden den 15. oktober hvert år godkende et budget for det kommende år og tre overslagsår. Budgettet skal behandles to gange i byrådet med mindst 3 ugers mellemrum.

Budgettet dækker hele den kommunale virksomhed, det vil sige udgifter til drift og anlæg samt indtægterne.

2. Politikområder og bevillingsniveau

Begrebet bevillingsniveau siger noget om det niveau for styring, som Byrådet udfører. Bevillingsniveauet i Skanderborg ligger principielt set på kontrakt- og aftaleniveau. Det vil sige, at f.eks. hver institution, fagsekretariat og stab har sin egen bevilling.

Budgettet er delt op i 20 politikområder, som samler alle de enkelte bevillinger i hovedområder.

Der er følgende tværgående politikområder:

1. Demokrati
2. Personale
3. Overordnet økonomi - inkl. skatter og tilskud
4. Klima, energi og beredskab
5. Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner
6. Sundhedsfremme og forebyggelse
7. Integration
8. Borgerservice

Der er følgende politikområder inden for velfærds- og myndighedsområderne:

9. Natur og miljø
10. Vej og trafik
11. Erhverv, turisme og internationalt samarbejde
12. Dagtilbud til 0 - 6-årige
13. Skoler og pædagogiske fritidstilbud
14. Børn og unge med særlige behov
15. Ældre
16. Borgere med fysiske og psykiske handicap
17. Kultur og fritid
18. Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold
19. Administration
20. Kommunale ejendomme

Hver kontrakt (institution) har sin egen bevilling, der hører ind under et politikområde. Eksempelvis hører alle skolerne under politikområdet ”13. Skoler og pædagogiske fritidstilbud”.

Hver aftale (fagsekretariat/stab) har én eller flere bevillinger. Hvis der i en aftale indgår budget for flere politikområder, er bevillingen delt i flere konkrete bevillinger. Hvis der i en

aftale både indgår områder med overførselsadgang mellem årene og områder, hvor der ikke er overførselsadgang mellem årene, er dette også opdelt i flere bevillinger.

Bevillingerne i Skanderborg Kommune gives som en nettobevilling. Nettobevilling betyder, at udgifter er fratrukket indtægter - herunder refusion. Merudgifter kan derfor finansieres af merindtægter. Hvis der i løbet af året skal flyttes budget mellem bevillingerne, skal det godkendes af Byrådet. Dette vil normalt foregå i én af de planlagte budgetopfølgninger, der behandles på Byrådet i marts, juni og oktober.

Der er i alt 114 bevillinger på driftsbudgettet. Se evt. bevillingsoversigten under afsnittet "Oversigter".

Anlægsbudgettet fremgår af investeringsoversigten. I investeringsoversigten findes et rådighedsbeløb tilknyttet det enkelte anlæg. For at kunne iværksætte et anlægsprojekt skal der søges en anlægsbevilling og frigivelse af tilhørende rådighedsbeløb. Uforbrugte rådighedsbeløb bortfalder ved overgangen til et nyt budgetår, men kan søges overført til efterfølgende budgetår på lige fod med overførsel af driftsmidler. Den samlede investeringsoversigt ses under afsnittet "Oversigter", og de enkelte anlæg på investeringsoversigten vises desuden i Politikerhåndbogen under det politikområde, som de vedrører.

Anlægsbevillingerne reguleres i samme takt, som rådighedsbeløbene prisreguleres på igangværende anlæg. Det betyder, at hvis et igangværende anlæg, via en prisfremskrivning, får et højere rådighedsbeløb end beløbet på den oprindelige anlægsbevilling tilsiger, så godkender Byrådet, i forbindelse med godkendelse af investeringsoversigten, dette tillæg til den oprindelige anlægsbevilling.

3. Økonomiaftalen for Budget 2022

KL og Regeringen indgik den 8. juni 2021 "Aftale om kommunernes økonomi for 2022". Aftalen kan ses på Finansministeriets hjemmeside www.fm.dk.

I 2022 bliver den kommunale serviceramme løftet med 1,4 mia. kr. Regeringen og KL er desuden enige om, at rammen for kommunernes investeringer i 2022 udgør 19,9 mia. kr. på landsplan.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne kan frigøre ressourcer ved yderligere at reducere forbruget af eksterne konsulenter samt en videreførelse af arbejdet med velfærdsprioriteringen. Parterne er med aftalen enige om at frigøre i alt 0,4 mia. kr. i 2022. Hertil kommer den allerede aftalte reduktion af kommunernes forbrug af eksterne konsulenter på 0,2 mia. kr. i 2022. Derved frigøres i alt 0,6 mia. kr. i 2022 til borgernær velfærd.

4. Resumé vedrørende budget 2022- 2025

Forligskredsen bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten har den 13. september 2021 indgået aftale om Budget 2022-2025.

Med Budget 2022 fortsætter Forligskredsen den kurs, som er lagt med de seneste to års budgetaftaler og de organisatoriske forandringer, Byrådet besluttede med "Klar til fremtiden". Forligskredsen prioriterer fortsat, at den kommunale service skal følge med befolkningsvæksten i Skanderborg Kommune. Der skal være gode dagtilbud, skoletilbud og plejeboliger til alle. Endvidere prioriterer Forligskredsen med budgetaftalen syv spor til udvikling af Skanderborg Kommune.

Forligskredsen er enig om, at den tiårige investeringsplan i Budget 2022 sikrer de fysiske rammer for nuværende og nye borgere i de kommende ti år. Samlet regnes der med investeringer over de næste ti år på 1,8 mia. kr. i daginstitutioner, skoler, plejecentre, idrætsfaciliteter, infrastruktur m.v. Allerede i budgetperioden 2022-2025 er der budgetlagt

med 1,1 mia. kr. til anlæg. Det er et meget ambitiøst og ekstraordinært stort anlægsprogram, hvor vi investerer i vores fælles velfærd de næste fire år. Skanderborg Kommunes økonomi giver grundlæggende mulighed for et anlægsniveau på 125 mio. kr. årligt. Forligskredsen har derfor valgt at finansiere de næste fire års anlægsprogram ved at bruge 528 mio. kr. af kommunens kassebeholdning.

Det er et stort træk på kassebeholdningen, men Skanderborg Kommune har en solid kassebeholdning, som bl.a. er reserveret til fremtidige investeringer. Selv med dette kassetræk er den økonomiske målsætning om, at den gennemsnitlige kassebeholdning skal udgøre minimum 3.000 kr. pr. borger, opfyldt i stort set hele budgetperioden. Forligskredsen har bevidst valgt at prioritere et stort anlægsbudget i de kommende år, da det er nødvendigt for at sikre den kommunale service til alle børn, elever og ældre i Skanderborg Kommune. Med den nuværende tiårige investeringsoversigt og faldende afdrag på lån styrkes kassebeholdningen allerede fra 2028.

Væksten i antallet af børn og ældre har også betydning for driftsudgifterne til dagplejere, daginstitutioner, skoler, ældrepleje, handicap og psykiatri. Derfor vokser driftsudgifterne til de store serviceområder betydeligt fra 2021 til 2025. Det tages der også højde for i budgetaftalen, hvor driftsbudgetterne på disse områder er 132 mio. kr. højere i 2025 i forhold til niveauet i 2021. Som følge af årets økonomiaftale mellem KL og Regeringen modtager Skanderborg Kommune 14 mio. kr. i ekstra bloktilskud til finansiering af udgifterne til de flere børn og ældre m.v. i 2022, men aftalen indeholder ikke kompensation for den demografiske udvikling i perioden 2023-2025. På baggrund af Regeringens tilkendegivelser forventes det dog, at kommunerne i de kommende års økonomiaftaler mellem KL og Regeringen bliver kompenseret for udgifterne til den demografiske udvikling. Skanderborg Kommune forudsætter derfor, at kommunens tilskud fra Staten vil blive øget med 10 mio. kr. årligt, således at mertilskuddet til demografi i 2025 vil udgøre 30 mio. kr. Med budgetaftalen overholdes Byrådets mål om et overskud på driften på 160 mio. kr. årligt, gennemsnitligt i den fireårige budgetperiode.

Budgetforliget omfatter syv langsigtede strategispor:

- Spor 1: Kvalitet i dagtilbud og skoler
- Spor 2: Grøn omstilling
- Spor 3: Udvikling af idræt og kultur
- Spor 4: Nye aktiviteter og tilbud på Sølund
- Spor 5: Dialogen med landsbyer og byer
- Spor 6: Ældreplejen og plejeboligkapaciteten
- Spor 7: Rekruttering og fastholdelse

Det tekniske budget

Budget 2022-2025 tager udgangspunkt i budgetoverslagsårene fra det vedtagne budget for 2021.

Det tekniske budget er udtryk for en videreførelse af den igangværende kommunale virksomhed med de allerede truffne beslutninger fremskrevet til et nyt pris- og lønniveau og med et realistisk skøn over antallet af modtagere af den kommunale service.

I praksis udarbejdes det tekniske budget ved, at budgetoverslagsår 2021, som vedtaget ved Budget 2021, fungerer som det første bud på kommunens aktivitetsniveau for det kommende år. Dernæst korrigeres for:

Demografi, dvs. befolkningsmæssige ændringer.

Pris- og lønregulering.

Politiske ændringer vedtaget siden sidste års budgetvedtagelse.

Øvrige korrektioner (herunder de budgetændringer, der kommer via nye love og cirkulærer fra staten).

I det tekniske budget er der indlagt skatteindtægter og statstilskud udregnet på baggrund af statsgaranti. Skatterne er forudsat på uændret niveau.

5. Befolkningsmæssige budgetforudsætninger

Befolkningstal

Hvert år laves en prognose over befolkningsudviklingen i kommunen. Sammensætning af borgerne på aldersgrupper har stor indflydelse på budgettet inden for børnepasning, folkeskolen og ældreområdet.

Samtidig er de kommunale indtægter i væsentlig grad påvirket af borgernes indkomster. Derfor har udviklingen i den erhvervsaktive del af befolkningen – de 18-64 årige – også stor betydning for budgettet. Herudover vil også kommunens boligudbygningsprogram have væsentlig indflydelse på befolkningstilvækst- og sammensætning.

Tabel 22.1 viser befolkningsudviklingen, fordelt på børn og unge, erhvervsaktive og ældre.

Antal personer	2021	2022	2023	2024	2025	2031
0-5 år	5.272	5.479	5.645	5.831	5.952	6.445
6-17 år	10.679	10.752	10.816	10.946	11.129	12.660
18-64 år	35.749	36.014	36.467	36.966	37.357	38.743
65-74 år	6.723	6.624	6.542	6.506	6.512	6.937
75+	4.963	5.367	5.768	6.108	6.393	7.679
I alt antal personer	63.386	64.235	65.237	66.357	67.344	72.463

Indeks for antal personer	2021	2022	2023	2024	2025	2031
0-5 år	100	104	107	111	113	122
6-17 år	100	101	101	103	104	119
18-64 år	100	101	102	103	104	108
65-74 år	100	99	97	97	97	103
75+	100	108	116	123	129	155
I alt antal personer	100	101	103	105	106	114

Aldersfordeling i %	2021	2022	2023	2024	2025	2031
0-5 år	8%	9%	9%	9%	9%	9%
6-17 år	17%	17%	17%	16%	17%	17%
18-64 år	56%	56%	56%	56%	55%	53%
65-74 år	11%	10%	10%	10%	10%	10%
75+	8%	8%	9%	9%	9%	11%
I alt antal personer	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Som det ses i oversigterne over befolkningstilvæksten, forventes både antallet af skolebørn at og antallet af børn i førskolealderen at stige. Det samme gør sig gældende for de 75+ årige. Denne udvikling er medvirkende til, at den demografiske forsørgelsesbyrde stiger. I 2021 skal én person i den erhvervsaktive alder forsørge 0,77 personer i den ikke-erhvervsaktive alder. I 2030 vil dette tal således være steget til 0,87 – en stigning på næsten 13 %.

Tabel 22.2 viser det forventede boligbyggeri (antal boliger) i befolkningsprognosen.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Parcel	155	133	175	174	163	127	127	150
Tæt/lav	155	190	248	184	90	95	140	147

Etage	99	263	269	214	136	156	196	189
Ældreboliger		64						
I alt	409	650	692	572	389	378	463	486

6. Pris- og lønudviklingen

Drifts- og anlægsbudgettet er prisdreksket i forhold til de forventninger til prisstigninger, som Kommunernes Landsforening har meldt ud i juli 2021. Der er tale om en samlet vægtet pris- og lønfremskrivning på 2,0 % fra 2021 til 2022.

7. Effektiviseringer indarbejdet i budgettet

Med vedtagelsen af Budget 2019 besluttede Byrådet at indarbejde en generel effektivisering på 0,25 pct. årligt fra 2020 til 2022 på alle budgetområder inden for servicerammen. Budgettet er således reduceret med 17,3 mio. kr. i 2022 og frem.

I budgetaftalerne for 2020, 2021 og 2022 er der ikke vedtaget nogle generelle effektiviseringsrammer.

De samlede effektiviseringer er vist i figur 21.3.

Figur 21.3: Effektiviseringer fra og med budget 2022

